



ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มะม่วงยายกล่ำนนทบุรี

ทะเบียนเลขที่ สช 61100119

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครอง
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะม่วงยายกล่ำนนทบุรี คำขอเลขที่ 61100177
ทะเบียนเลขที่ สช 61100119 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 28 มีนาคม 2561

ประกาศ ณ วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561

(นายทศพล ทังสุบุตร)

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มะม่วงยายกล่ำนนทบุรี

- (1) เลขที่คำขอ 61100177 ทะเบียนเลขที่ สข 61100119
- (2) วันที่ยื่นคำขอ 28 มีนาคม 2561 วันที่ขึ้นทะเบียน 28 มีนาคม 2561
- (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน จังหวัดนนทบุรี
ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
- (4) รายการสินค้า มะม่วงยายกล่ำ

- (5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า
คำนิยาม

มะม่วงยายกล่ำนนทบุรี (YaiKlam Nonthaburi Mango) หมายถึง มะม่วงพื้นเมืองพันธุ์ยายกล่ำ ผลแบนป้อม คล้ายรูปหัวใจ ให้น้ำเนื้อมาก มีเสี้ยนเล็กน้อย เมล็ดมีลักษณะตามรูปทรงของผล เมื่อผลสุกผิวมีสีเหลือง เนื้อสีเหลืองเข้ม ละเอียดย่น แน่น ไม่เละมีรสหอม รสชาติหวานหอมตามธรรมชาติ เปลือกค่อนข้างหนา ปลูกในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

ลักษณะของสินค้า

- (1) พันธุ์มะม่วง : พันธุ์พื้นเมืองพันธุ์ยายกล่ำ
- (2) ลักษณะทางกายภาพ

- ผล ผลแบนป้อมคล้ายรูปหัวใจ ผลดิบสีเขียวและสีเขียวนวล ผลสุกผิวสีเหลือง เปลือกค่อนข้างหนา
- เนื้อ ผลสุกเนื้อสีเหลืองเข้ม ละเอียดย่น แน่น ไม่เละ
- เมล็ด มีลักษณะตามรูปทรงของผล
- รสชาติ หวานหอมตามธรรมชาติ

กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) ดินพันธุ์มะม่วงยายกล่ำที่นำไปปลูกต้องได้จากการขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด ทาบกิ่ง หรือ เสียบยอด จากเมล็ดพันธุ์/ยอดพันธุ์มะม่วงยายกล่ำที่มีคุณภาพและอยู่ในเขตพื้นที่ทั้ง 6 อำเภอ ของจังหวัด นนทบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางกรวย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง และ อำเภอไทรน้อย

(2) ฤดูกาลที่เหมาะสมกับการปลูก คือ ช่วงต้นฤดูฝน ดินมะม่วงที่ให้ผลแล้วจะออกดอกช่วงเดือน พฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ และมีระยะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤษภาคมของทุกปี ระยะเวลาอาจคลาดเคลื่อนตามสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศ

(3) การเตรียมหลุมปลูก สามารถปลูกได้ทั้งแบบยกร่องและไม่ยกร่อง ถ้าพื้นที่เป็นที่ลุ่มน้ำท่วมถึงต้องทำการยกร่องตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ ปรับปรุงดินให้ร่วนซุยโดยการขุดตากดิน ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือใช้วัสดุปรับปรุงดินก่อนขุดหลุมปลูกขุดหลุมขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร เว้นระยะห่างระหว่างต้นตั้งแต่ 2.5 เมตรขึ้นไป ผสมหน้าดินกับปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และอินทรีย์วัตถุในพื้นที่เข้าด้วยกันแล้วนำไปรองก้นหลุมให้สูงพอประมาณหรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(4) การปลูก ยกถุงต้นพันธุ์วางในหลุม ให้ดินในถุงสูงกว่าระดับดินปากหลุมเล็กน้อยกรีดถุงจากกันถุง แล้วดึงถุงพลาสติกออก อย่าให้ดินแตกหรือรากขาดมากเกินไป กลบดินที่เหลือลงในหลุมไม่ให้สูงถึงรอยเสียบยอดหรือรอยทาบ กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่นปักไม้หลักและผูกเชือกยึดป้องกันลมโยก รดน้ำให้ชุ่ม คลุมดินบริเวณโคนต้นหรือทำร่มเงา

การให้น้ำ

หลังการปลูกใหม่ ถ้าฝนไม่ตกควรรดน้ำทุกวันและค่อยๆ ห่างขึ้นเป็น 3 - 4 วัน ต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้ ให้น้ำอย่างเพียงพอตามที่ต้นมะม่วงต้องการ โดยเฉพาะช่วงที่ต้นกำลังเจริญเติบโตและช่วงระยะติดผลอ่อนต้องให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ

การดูแลรักษา

(1) การกำจัดวัชพืช ต้องทำอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการถางด้วยจอบ และ/หรือการปลูกพืชคลุมดิน และ/หรือการใช้สารเคมี และ/หรือการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินต่างๆ

(2) การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อการบำรุงต้นบำรุงผลและปรับปรุงดิน หลังใส่ปุ๋ยต้องรดน้ำตามทุกครั้ง

(3) การตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งเพื่อรักษาทรงพุ่มให้ได้ความสูงที่ต้องการ ส่วนมะม่วงที่ให้ผลแล้ว ควรทำการตัดกิ่งกระโเจง กิ่งที่ไม่เป็นระเบียบ กิ่งไขว้ กิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรคแมลง และกิ่งฉีกหักเสียหาย หลังจากเก็บเกี่ยวผลแล้วทุกปี

การเก็บเกี่ยว

(1) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยว คือ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤษภาคม

(2) วิธีการเก็บเกี่ยวต้องเก็บผลแก่ ตะกร้อสอย หรือใช้มือเก็บใช้

(3) เมื่อเก็บผลแล้วให้รีบนำมะม่วงเข้าที่ร่ม คัดเลือกผลเน่าเสีย มีตำหนิออก ปลิดขั้วทิ้งให้น้ำยางไหลออกจากผลจนแห้ง ล้างทำความสะอาด นำไปผึ่งให้แห้ง ก่อนการจำหน่ายหรือบริโภค

(4) การขนย้ายมะม่วงสุก ควรใช้ใบตองหรือกระดาษรองด้านล่างภาชนะก่อนบรรจุ รองผลด้วยกระดาษหรือห่อตาข่ายโฟมก่อนบรรจุ ขนย้ายอย่างระมัดระวัง ป้องกันไม่ให้มะม่วงช้ำ เสียหาย

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก/หีบห่อ ให้ประกอบด้วยคำว่า “มะม่วงยายกล้านนทบุรี” และ/หรือ “YaiKlam Nonthaburi Mango”

(2) ชื่อ ที่อยู่ ผู้ผลิต / ผู้ประกอบการค้า

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนนทบุรีเป็นที่ราบลุ่มดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้กับทะเล มีน้ำท่วมถึง ดินเป็นดินตะกอนที่เกิดจากการพัดพาของน้ำ ตกตะกอนทับถมเป็นเวลานาน เป็นดินเหนียวเนื้อละเอียด ชั้นบนเป็นดินร่วนซุย ทำให้สภาพดินในพื้นที่มีแร่ธาตุที่สำคัญมารวมกัน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติเหมาะสมต่อการทำสวนผลไม้ และเนื่องจากเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา มีคูคลองธรรมชาติและที่ขุดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก มีลำคลอง คลองส่งน้ำ และโครงการชลประทานที่ส่งน้ำเข้าพื้นที่ ทำให้พื้นที่การเกษตรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตร

สภาพภูมิอากาศ

เป็นแบบร้อนชื้น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้เกิดฝนตก ระหว่างเดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 280 มิลลิเมตร และมีลมมรสุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างเดือนพฤศจิกายน – เดือนมีนาคม ทำให้มีความหนาวเย็นและแห้งแล้งช่วงฤดูหนาว อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 15.4 – 33.0 องศาเซลเซียส สภาพอากาศมีลักษณะค่อนข้างสม่ำเสมอตลอดพื้นที่ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.7 องศาเซลเซียส ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศดังกล่าว มีความเหมาะสมกับการปลูกมะม่วง คือ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ปริมาณน้ำมีเพียงพอ สภาพภูมิอากาศมีช่วงแล้งคั่นระหว่างช่วงที่ฝนตก จึงทำให้พื้นที่สามารถปลูกมะม่วงย่ายกล้านนท์ได้คุณภาพดี และมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ เป็นที่นิยมของผู้บริโภคโดยทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

มะม่วงย่ายกล้ำ เป็นมะม่วงประจำถิ่นที่นิยมปลูกกันมากตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า “ย่ายกล้ำ” เป็นหญิงชาวบ้านที่มาแต่งงานกับชาวดำบลบางรักน้อย เมื่อครั้งครอบครัวเดินทางมาเยี่ยมได้นำมะม่วงพันธุ์พื้นเมืองมาเป็นของฝาก เมื่อรับประทานแล้วได้ทั้งเมล็ดมะม่วงไว้ ต่อมาต้นมะม่วงได้งอกใหม่กลายเป็นมะม่วงพันธุ์ใหม่ที่มีรสชาติดีกว่าเดิม เป็นที่นิยมของคนในท้องถิ่น จึงได้ตั้งชื่อว่า มะม่วงย่ายกล้ำ สมัยก่อนชาวสวนนิยมปลูกมะม่วงย่ายกล้ำกันตามคันนาสวน เพื่อช่วยป้องกันลมในหน้าฝน ไม่ได้เน้นการปลูกเพื่อจำหน่ายโดยจะมีวางขายเพียงปีละครั้งตามฤดูกาลเท่านั้น ทำให้มะม่วงย่ายกล้ำเป็นผลไม้ที่หารับประทานได้ยาก ต่อมาเกษตรกรชาวนนทบุรีมีโอกาสนำมะม่วงย่ายกล้ำขึ้นทูลเกล้าถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระองค์ท่านมีรับสั่งให้อนุรักษ์พันธุ์มะม่วงเอาไว้ จนเมื่อปลายปี พ.ศ. 2554 ที่เกิดอุทกภัยใหญ่ ต้นมะม่วงย่ายกล้ำเสียหายเป็นจำนวนมาก แต่ด้วยความอรรยที่เป็นรสชาติเฉพาะตัวของมะม่วงย่ายกล้ำโดยเฉพาะเมื่อรับประทานคู่กับข้าวเหนียวมูน ทำให้มะม่วงย่ายกล้ำยังคงได้รับความสนใจ และมีการแนะนำบอกต่อมากขึ้น กลุ่มเกษตรกรจึงได้เริ่มขยายพันธุ์จากต้นพันธุ์เดิมที่ไม่ได้รับความเสียหาย และส่งเสริมให้มีการปลูกเพิ่มเติม ปัจจุบันมีการจัดงานแสดงสินค้าที่เกี่ยวข้องกับผลไม้ของจังหวัด มะม่วงย่ายกล้ำก็จะเป็นหนึ่งในสินค้าที่ได้รับคัดเลือกให้ไปร่วมแสดงสินค้า มะม่วงย่ายกล้ำจึงถือเป็นหนึ่งในของดีหายากและสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดนนทบุรี

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิตมะม่วงย่ายกล้านนทบุรี ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 6 อำเภอ ของจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางกรวย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง และอำเภอไทรน้อย รายละเอียดตามแผนที่

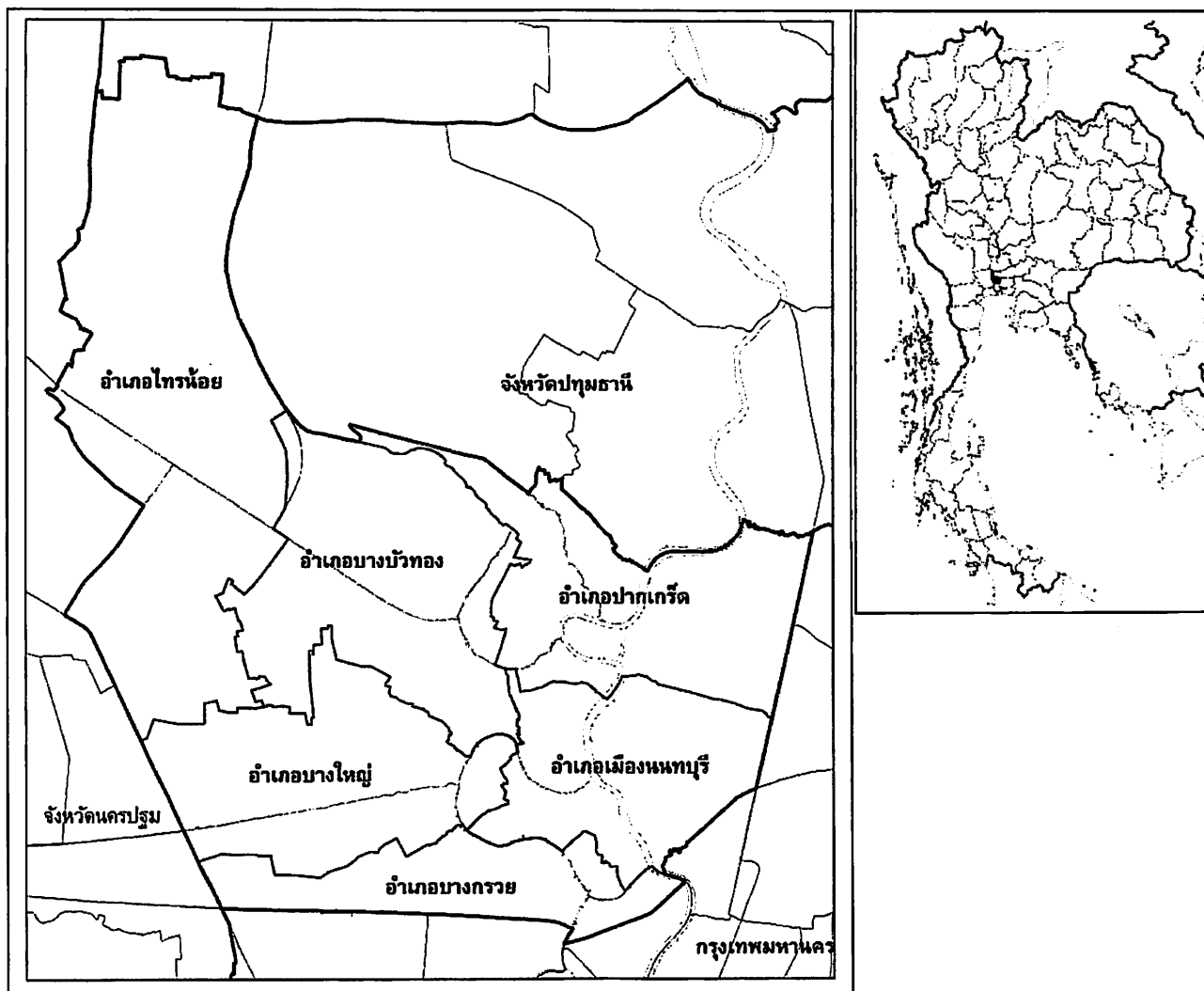
(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) มะม่วงยายกล้านนทบุรีจะต้องมีการผลิตในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนด ตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้ามะม่วงยายกล้านนทบุรี รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

(9) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีระบบการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพมาตรฐานสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิต และระดับจังหวัด
 - (2) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ผลิต/ ผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มะม่วงยายกล้านนทบุรี
 - (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มะม่วงยายกล้านนทบุรี
-

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์
มะม่วงยายกล่ำนนทบุรี



ขอบเขตพื้นที่การผลิตกาแฟแว้งน้ำเขียว ครอบคลุมพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่นอกขอบเขตป่าอนุรักษ์